

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH

(NR 72)

z dnia 12 lipca 2012 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 72)

12 lipca 2012 r.

Komisja Finansów Publicznych obradująca pod przewodnictwem posła **Dariusza Rosatiego (PO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła opinie komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2011 roku (druk nr 447):

1. opinię Komisji Obrony Narodowej o:

- a) części budżetowej 09 – Obrona narodowa,
 - dochody i wydatki,
 - dotacje podmiotowe i celowe,
 - wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- b) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 45,
- c) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 752 – Obrona narodowa,
 - dochody i wydatki,
- d) państwowym funduszu celowym – Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych,
- e) państwowych osobach prawnych:
 - Agencji Mienia Wojskowego,
 - Wojskowej Agencji Mieszkaniowej,
- f) instytucji gospodarki budżetowej – Zakładzie Inwestycji Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego,

2. opinię Komisji do Spraw Służb Specjalnych o:

- a) części budżetowej 29 – Obrona narodowa – dział 752, w zakresie rozdziałów:
 - 75217 – Służba Wywiadu Wojskowego,
 - 75218 – Służba Kontrwywiadu Wojskowego,
- b) części budżetowej 56 – Centralne Biuro Antykorupcyjne,
 - dochody i wydatki,
 - wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- c) części budżetowej 57 – Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
 - dochody i wydatki,
 - wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- d) części budżetowej 59 – Agencja Wywiadu,
 - dochody i wydatki,
 - wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych.

W posiedzeniu wzięli udział: **Czesław Mroczek** sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej wraz ze współpracownikami, **Jacek Dominik** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Waldemar Długołęcki** dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Zdzisław Skorża** zastępca szefa Agencji Bezpieczeń-

stwa Wewnętrznego, **Tomasz Szymanik** zastępca prezesa Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, **Marek Malinowski** dyrektor Biura Finansowo-Logistycznego Służby Kontrwywiadu Wojskowego wraz ze współpracownikami, **Michał Sztokfisz** p.o. dyrektor finansowy Agencji Mienia Wojskowego, **Monika Drzewiecka** zastępca dyrektora biura Agencji Wywiadu.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Mariusz Pawełczyk**, **Monika Żołnierowicz-Kasprzyk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Jacek Markiewicz** – legislator z Biura Legislacyjnego, **Zofia Szpringer** – kierownik Zespołu Analiz Finansowych i Budżetu Państwa Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dzień dobry. Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych.

Stwierdzam kworum.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie dwóch opinii, a mianowicie opinii Komisji Obrony Narodowej oraz opinii Komisji do Spraw Służb Specjalnych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od dnia 1 stycznia 2011 roku do dnia 31 grudnia 2011 roku (druk nr 447) w zakresie właściwych części budżetowych. Czy są pytania lub propozycje zmiany porządku dziennego? Nie widzę wniosków. A zatem stwierdzam, że porządek dzienny został przyjęty.

Przechodzimy do realizacji porządku dziennego. Chciałbym przypomnieć członkom Komisji, że rozpatrujemy opinie komisji sejmowych o wykonaniu budżetu w odpowiednich częściach budżetowych. Posłowie, członkowie Komisji Finansów Publicznych otrzymali opinie komisji merytorycznych, otrzymali także opinie Biura Analiz Sejmowych. Informuję, że wszystkie te materiały są dostępne także w wersji elektronicznej.

Rozpatrywanie opinii komisji będzie przebiegało według następującej procedury. Na początku poproszę posła referenta, przedstawiciela komisji merytorycznej o przedstawienie opinii. Następnie poproszę o zabranie głosu posła koreferenta z ramienia naszej Komisji. Następnie poproszę o opinię Najwyższej Izby Kontroli, a potem posłowie, członkowie Komisji będzie mieli możliwość zadawania pytań bądź wypowiedzania się na temat sprawozdania. Oczywiście w tej części przedstawiciele instytucji centralnych, będących dysponentami odpowiednich części budżetowych, będą gotowi odpowiadać na pytania i udzielać stosownych wyjaśnień. Czy taka procedura jest do przyjęcia? Nie widzę sprzeciwu. Dziękuję bardzo. A zatem tak będziemy procedować.

Przystępujemy do rozpatrzenia pierwszej opinii. Jest to opinia Komisji Obrony Narodowej o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa w następujących częściach: części budżetowej 29 – Obrona Narodowa, części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 45, części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu dotyczącego obrony narodowej, Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych, Agencji Mienia Wojskowego, Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, Zakładzie Inwestycji Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego. Referentem z ramienia Komisji Obrony Narodowej jest pan poseł Łuczak. Bardzo proszę, panie pośle, o przedstawienie opinii.

Poseł Mieczysław Łuczak (PSL) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, Wysokie Prezydium, panie i panowie posłowie, panie ministrze, szanowni państwo!

Komisja Obrony Narodowej na swoim posiedzeniu w dniu 21 – zagubiłem się – w dniu 27 czerwca rozpatrzyła i zaopiniowała wykonanie budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej za 2011 rok. Otrzymali państwo tę opinię, w związku z czym nie sądzę, żeby konieczne było jej przetwarzanie, czytanie bądź omawianie, ponieważ każdy z państwa potrafi to samodzielnie uczynić. Wielorakość problematyki jest ogromna. Opinia Komisji Obrony Narodowej jest z pewnymi zastrzeżeniami. Zastrzeżenia te podzielił również, to znaczy odwrotnie, myśmy podzielił. Podzieliła je z nami Najwyższa Izba Kontroli. Sądzę, że najlepiej byłoby, jeżeli byłyby zastrzeżenia do opinii, do wykonania budżetu, gdybyśmy wspólnie, razem z przedstawicielami Ministerstwa Obrony Narodowej w formie dyskusji rozwiązali problem. Niemniej jednak na koniec muszę stwierdzić, że opinia jest pozytywna z pewnymi zastrzeżeniami. Taką też opinię przedłożyliśmy państwu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Chciałbym poinformować, że w tej części naszego posiedzenia biorą udział przedstawiciele naczelnych organów administracji państwowej, dysponentów części budżetowych, które dzisiaj omawiamy: pan minister Jacek Dominik, podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, pan minister Czesław Mroczek, sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej, a także pan Tomasz Szymanik, zastępca prezesa Wojskowej Agencji Mieszaniowej.

Poproszę teraz o koreferat z ramienia naszej Komisji. Głos ma pani poseł Bożena Szydłowska. Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Bożena Szydłowska (PO):

Dzień dobry państwu. Panie przewodniczący, Wysokie Prezydium, szanowni państwo, szanowni goście, panie ministrze!

Byłam obecna na posiedzeniu Komisji Obrony Narodowej w dniu 27 czerwca. Z uwagą wysłuchałam opinii przedstawionych przez pana ministra. Były pytania, były satysfakcjonujące członków Komisji odpowiedzi. Były też pewne zastrzeżenia. Pozwolicie państwo, że bardzo ogólnie powiem, iż zarówno opinia Komisji Obrony Narodowej, jak też ocena Biura Analiz Sejmowych oraz ocena Najwyższej Izby Kontroli są podobne. Są pewne niewielkie zastrzeżenia. Były one wyjaśniane na posiedzeniu Komisji.

Powiem ogólnie, że dochody Ministerstwa Obrony Narodowej zostały wykonane w wysokości 131.700 tys. zł. Były większe o 32.000 tys. zł niż ustalono w planie. Przekroczenie planowanych dochodów wynikało z wpływów z tytułu refundacji wydatków Sekretariatu ONZ oraz wyższych niż planowano wpływów z tytułu dywidend od przedsiębiorstw przemysłu obronnego.

Jeżeli chodzi o wydatki w części 29 – Obrona narodowa, w ustawie budżetowej były zapisane wydatki. Wykonanie wydatków wyniosło 96,7% planu po zmianach. Niezrealizowana kwota w wysokości 892.100 tys. zł stanowi blokadę. Wydatki te zablokowano. Wydatki w kwocie 74.500 tys. zł zwrócono do Ministerstwa Finansów, natomiast w stosunku do kwoty 817.600 tys. zł dokonano blokady wydatków w trybie, zgodnie z art. 177 ustawy o finansach publicznych.

Jako koreferent Komisji Finansów Publicznych pozytywnie oceniam wykonanie budżetu przez Ministerstwo Obrony Narodowej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo, pani poseł. Poproszę o opinię przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

Zastępca dyrektora Departamentu Obrony Narodowej Najwyższej Izby Kontroli Ryszard Nojszewski:

Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie z zastrzeżeniami wykonanie budżetu państwa w części 29 – Obrona narodowa, jak również wykonanie planu finansowego Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych. Zastrzeżenia Najwyższej Izby Kontroli dotyczyły wysokiego stanu zaległości w dochodach budżetowych, które na koniec roku wyniosły ponad 34.000 tys. zł, co stanowiło około 80% należności ogółem. Pomimo że nie stwierdzono w tym zakresie zaniechań, to w dalszym ciągu skuteczność ich dochodzenia jest niewystarczająca. Stwierdzono uchybienia w przeprowadzeniu w Ministerstwie Obrony Narodowej inwentaryzacji należności. Wskutek powyższego inwentaryzacja nie ujawniła błędów w zapisach księgowych dotyczących należności o łącznej wartości blisko 3800 tys. zł. Stwierdzono przypadki nierzetelnego ewidencjonowania należności w księgach rachunkowych, zarówno poprzez ich błędne kwalifikowanie, jak również dokonywanie z opóźnieniami odpisów aktualizacyjnych oraz pomijanie niektórych zdarzeń gospodarczych. W 2011 roku w stosunku do lat ubiegłych stwierdzono dalszy wzrost o blisko 500.000 tys. zł nierozliczonych przedpłat, co przy przyjętych zasadach ich udzielania, to znaczy często bez jednoczesnego powiązania z uzyskaniem efektów rzeczowych w danym roku budżetowym, podważa ich celowość z punktu widzenia gospodarowania środkami budżetowymi.

Stwierdzono ujmowanie w planach zadań nie w pełni przygotowanych do realizacji lub też bez dokładnego rozpoznania możliwości realizacji, co skutkowało między innymi niepodjęciem finansowania dwustu czterdziestu dziewięciu zadań ujętych w planie mo-

dernizacji technicznej Sił Zbrojnych RP i jego zmniejszeniem w trakcie roku budżetowego o blisko 11% z około 6.800.000 tys. zł do 6.000.000 tys. zł, a w konsekwencji podjęciem przez Ministra Obrony Narodowej czterech decyzji o zablokowaniu wydatków planu na kwotę ponad 680.000 tys. zł. Stwierdzono przewlekłość realizacji niektórych zadań inwestycyjnych, co skutkowało przedłużeniem przeciętnego cyklu inwestycyjnego z blisko sześciu lat do siedmiu i pół roku, a w przypadku zadania dotyczącego budowy systemu oświetleniowego, oświetlenia nawigacyjnego CALVERT niegospodarnego poniesienia w latach 2007-2011 nakładów w wysokości ponad 12.000 tys. zł pomimo braku możliwości zakończenia inwestycji ze względu na niepozyskanie odpowiednich gruntów na ten cel.

Ponadto stwierdzono niepełne osiągnięcie w roku budżetowym celu określonego w budżecie zadaniowym, to znaczy pożądanego wzrostu zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP, mierzonego przyrostem wskaźnika potencjału bojowego w realizacji do poziomu z roku poprzedniego. Na koniec 2011 roku uzyskano około pięćdziesięcioprocentowy wzrost zakładanego potencjału bojowego.

Natomiast w zakresie Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych stwierdzono niepełną realizację planu finansowego. Zaplanowano bowiem sześćdziesiąt trzy zadania na kwotę ponad 173.000 tys. zł, zrealizowano natomiast dwadzieścia cztery zadania o wartości około 55.000 tys. zł.

Kontrola wykazała, że pomimo działań podjętych przez Ministra Obrony Narodowej wnioski sformułowane przez Najwyższą Izbę Kontroli po poprzednich kontrolach nie zostały w pełni wykonane. Dotyczyło to działań na rzecz właściwego kwalifikowania należności, prawnego uregulowania zasad udzielania zaliczek na poczet dostaw uzbrojenia i sprzętu oraz zapewnienia pełnego zabezpieczenia materiałowo-technicznego działalności jednostek Sił Zbrojnych RP. W związku z powyższym Najwyższa Izba Kontroli wnosi do Ministra Obrony Narodowej o spowodowanie działań dyscyplinujących procesy planowania, w szczególności w zakresie rozpoznania potrzeb oraz warunków i możliwości realizacji zadań, mając na celu zapewnienie realności planów zadaniowych, w szczególności planu modernizacji technicznej Sił Zbrojnych RP, centralnego planu inwestycji budowlanych, a także planu zatrudnienia. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Pan dyrektor Długołęcki.

Dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów NIK Waldemar Długołęcki:

Jeżeli mogę dodać jedno zdanie do wypowiedzi kolegi, chciałbym zwrócić uwagę Wysokiej Komisji na poruszaną tutaj sprawę, a mianowicie na zasady udzielania zaliczek na rzecz realizacji umów o dostawach uzbrojenia i sprzętu wojskowego. Kolega powiedział o zasadach udzielania zaliczek, ale w istocie rzeczy chodzi o podstawy prawne do udzielania takich zaliczek. Generalnie w budżecie przy inwestycjach czy zakupach finansowanych z budżetu nie ma udzielania zaliczek, zaliczkowania dostawców. Jeżeli w przypadku Ministerstwa Obrony Narodowej i zakupów uzbrojenia i sprzętu wojskowego ma być inaczej, to należy do tego stworzyć odpowiednią podstawę prawną, o co Najwyższa Izba Kontroli wnosi po raz kolejny. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, otwieram dyskusję. Kto z pań lub panów posłów chciałby się wypowiedzieć? Pani przewodnicząca Skowrońska. Proszę.

Posel Krystyna Skowrońska (PO):

Myślę, że bardzo precyzyjnie wskazano zarówno wykonanie budżetu, jak i opinię Najwyższej Izby Kontroli, ale myślę też, że w zakresie przedpłat na realizowanie kontraktów bądź zamówień sprzętu i uzbrojenia będzie nam to bardzo trudno ocenić. Mamy do czynienia z zamówieniami, które są specyficzne, wymagają dodatkowego przygotowania się i są realizowane pod określone zapotrzebowanie. Rozumiem, że nie ma na stanie stu samolotów, a kiedy resort otwiera jakiś przetarg, to samoloty te stoją. W tym zakresie potrzebna jest produkcja, nie wiem, przygotowana pod określone zamówienie. To po pierwsze.

Po drugie, nie wiem, trudno się zgodzić, że w świetle obowiązujących przepisów Kodeksu cywilnego sama taka umowa, powtarzam, sama taka umowa nie jest elementem, który mówi o tym, w jakiej formule można to zrobić. A zatem w związku z wątpliwościami podniesionymi przez Najwyższą Izbę Kontroli chciałabym poprosić pana ministra o ustosunkowanie się do tego, ponieważ jest to dla nas ważne. Liczba kontraktów czy liczba przetargów, które są rozpisywane na sprzęt wojskowy, jest duża. Są tam znaczące kwoty. Zakres ten resort na pewno w jakiś sposób próbował rozwiązać jako specyficzne rozwiązanie. W związku z wątpliwościami Najwyższej Izby Kontroli w tym zakresie powinno nas to interesować.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Jeżeli nie ma innych głosów w dyskusji, chciałbym poprosić pana ministra, żeby zechciał ustosunkować się do uwag podniesionych zarówno przez posłów referentów, jak i w sprawozdaniu Najwyższej Izby Kontroli. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Czesław Mroczek:

Panie przewodniczący, szanowni państwo!

Przede wszystkim odnosząc się do oceny ogólnej, chciałbym powiedzieć, że wykonaliśmy przepisy ustawowe. Pragnę przypomnieć, że ponad 20% wydatków mają stanowić wydatki majątkowe. Wymóg ten pomimo niepełnego wykonania planu wydatków został spełniony. Najkrócej mówiąc, w wyniku tak poważnej kwoty na wydatki majątkowe oczywiście wzrasta potencjał Sił Zbrojnych RP. Był to kolejny rok, w którym Siły Zbrojne RP skorzystały na tak dużym finansowaniu wydatków majątkowych. Wysiłek modernizacyjny, najkrócej mówiąc, przynosi efekty. Świadczy o tym sprawozdanie z wykonania budżetu. Przyjmujemy większość zastrzeżeń zgłaszanych zarówno przez Najwyższą Izbę Kontroli, jak i przez Komisję. Odnoszą się one do niepełnej realizacji planu wydatków. Dochody zrealizowaliśmy w ponad 100%. Wyjaśnialiśmy, dlaczego było przekroczenie, ale tu akurat przekroczenie jest rzeczą dobrą.

Natomiast jeżeli chodzi o wydatki, rzeczywiście we własnej ocenie mamy potrzebę usprawnienia procesu pozyskiwania sprzętu i uzbrojenia, ale chciałbym też przyznać, że w tamtym roku mieliśmy taką sytuację, w której sami zdecydowaliśmy o rezygnacji z kilku ważnych programów z zakresu modernizacji. Dotyczyło to między innymi korwety „Gawron”, odstąpiliśmy od realizacji tego zadania, bądź remontu w amerykańskich stoczniach dwóch fregat, które wcześniej otrzymaliśmy od Amerykanów. Odstępując od ich realizacji, na programy te zablokowaliśmy środki. Minister Finansów dokonał blokady środków. W oczywisty sposób realizacja wydatków majątkowych była mniejsza. Komisja Obrony Narodowej, panie przewodniczący, proszę państwa, podzieliła pogląd co do tego, że skreślenie owych projektów z punktu widzenia interesów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, a tym samym i Rzeczypospolitej Polskiej było zasadne. Projekty te, jak w przypadku „Gawrona” czy fregat, zostaną zastąpione pozyskaniem innego sprzętu i uzbrojenia. W szczególności dla marynarki przedstawiliśmy już program modernizacji, nowy program modernizacji marynarki. Opinia publiczna mogła się z tym zapoznać. Jest to dowód na to, że programy, które nie zostały wykonane, wdrożone w tamtym roku, zostaną zastąpione nowymi programami, których realizacja rozpocznie się od przyszłego roku.

Zgodzilibyśmy się z uwagami Najwyższej Izby Kontroli dotyczącymi przedpłat, gdyby nie wypowiedź pana dyrektora przed chwilą. W moim przekonaniu jest inaczej. To znaczy ogólne stwierdzenie, że nie można realizować przedpłat, jak wyraził się pan dyrektor, w wydatkach budżetowych, w moim przekonaniu jest nieuprawnione. Ustawa – Prawo zamówień publicznych wyraźnie wskazuje na możliwość udzielenia przedpłat. Określa warunki udzielania przedpłat. Przecież ustawa – Prawo zamówień publicznych dotyczy właśnie zamówień realizowanych ze środków publicznych, czyli ze środków budżetowych. Problem polega na tym, że akurat wydatki Ministerstwa Obrony Narodowej w dużej mierze są realizowane poza ustawą – Prawo zamówień publicznych. Rzeczywiście mamy taką sytuację, że dla wydatków realizowanych w innym reżimie niż ustawa – Prawo zamówień publicznych nie ma regulacji dotyczących przedpłat. Jeżeli tutaj byłaby zgoda, oczywiście przyjmujemy zastrzeżenia Najwyższej Izby Kontroli, że dobrze

byłoby stworzyć podstawę dla tych wydatków, które przecież z punktu widzenia budżetu państwa są jednymi z większych wydatków majątkowych realizowanych w budżecie państwa. Podzielamy taki pogląd dla bezpieczeństwa, dla jasności, dla przejrzystości tego działania. Ponieważ mamy kwotę ponad 1.000.000 tys. zł w przedpłatach, rzeczywiście istotne jest, żeby takie źródło prawa istniało. Będziemy zabiegać o to, żeby odnieść się do tego zagadnienia w akcie prawnym rangi ustawy. Do czasu, kiedy dokonamy takiej zmiany, regulacje na wzór istniejących w ustawie – Prawo zamówień publicznych wprowadzimy w akcie wewnętrznym. Mianowicie w decyzji Ministra Obrony Narodowej określimy zasady przedpłat, wzorując się, jak powiadam, na regulacjach zawartych w ustawie – Prawo zamówień publicznych.

Proszę państwa, ponieważ zrealizowaliśmy najważniejszą rzecz z punktu widzenia funkcjonowania Sił Zbrojnych RP, tzn. zrealizowaliśmy wszystkie wydatki bieżące, zapewniliśmy funkcjonowanie Sił Zbrojnych RP. Wydatki majątkowe stanowiły ponad 20% wydatków i przyczyniły się do zwiększenia potencjału obronnego. Niepełna, to znaczy nieproporcjonalna do wydatków realizacja potencjału obronnego wynika z przedpłat. A więc to, co zrealizowaliśmy w przedpłatach, przyniesie opóźniony efekt w momencie dostaw sprzętu. Przyniesie zwiększenie potencjału bojowego w momencie dostawy sprzętu. Zresztą często są to programy wieloletnie. Nie da się inaczej. Dużych dostaw sprzętu i uzbrojenia nie da się realizować w układzie rocznym.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, proszę o przyjęcie sprawozdania z realizacji części 29.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Bardzo dziękuję. Czy są inne głosy w dyskusji? Nie widzę. W takim razie stwierdzam zakończenie omawiania sprawozdania z wykonania budżetu w części 29 – Obrona narodowa, części 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 45, części 85 – Budżety wojewodów ogółem oraz Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych, Agencji Mienia Wojskowego, Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, a także Zakładzie Inwestycji Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego. Dziękuję bardzo posłom referentom. Dziękuję naszym gościom w tej części.

Przechodzimy do omówienia drugiej opinii, a mianowicie opinii Komisji do Spraw Służb Specjalnych o sprawozdaniu z wykonania budżetu w części budżetowej 29 – Obrona narodowa, dział 752 – Służba Wywiadu Wojskowego, Służba Kontrwywiadu Wojskowego, części budżetowej 56 – Centralne Biuro Antykorupcyjne, części budżetowej 57 – Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz części budżetowej 59 – Agencja Wywiadu.

W tej konkretnej sprawie mamy tylko referat przedstawiciela Komisji do Spraw Służb Specjalnych. Pan przewodniczący Stanisław Wziątek jest referentem. Za chwilę udzielię mu głosu. Ze względu na szczególny charakter opinii o wykonaniu budżetu nie ma koreferenta z ramienia naszej Komisji, a więc będziemy mieli jedną opinię. Panie przewodniczący, bardzo proszę. Poprosimy o opinię.

Poseł Stanisław Wziątek (SLD) – spoza składu Komisji:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, panie ministrze!

Zgodnie z uwagą, którą wygłosił pan przewodniczący, a więc w związku ze szczególnym charakterem Komisji do Spraw Służb Specjalnych i szczególnymi zadaniami wykonywanymi przez służby specjalne moja informacja przekazana Wysokiej Komisji będzie bardzo krótka, ale jednocześnie brzmiąca jednoznacznie. Komisja do Spraw Służb Specjalnych po uzyskaniu informacji przedstawionych przez Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego oraz Szefów Służby Wywiadu Wojskowego i Służby Kontrwywiadu Wojskowego, a także po zapoznaniu się ze szczegółowymi informacjami i oceną przekazaną przez Najwyższą Izbę Kontroli pozytywnie opiniuje sprawozdania służb i wnosi o ich przyjęcie.

Chciałbym stwierdzić, że Komisja z satysfakcją odnotowała fakt, iż Najwyższa Izba Kontroli właściwie bez zasadniczych uwag odniosła się do finansowania służb. Drobne uwagi właściwie miały charakter zupełnie nieistotny z punktu widzenia strategii funkcjonowania służb i w odniesieniu do Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

Poza zasadniczą konkluzją chciałbym tylko wnieść, iż Komisja analizując budżet szczególnie Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zauważyła, że Agencja otrzymując bardzo dużo zadań, nowych zadań związanych z funkcjonowaniem bezpieczeństwa państwa i stworzeniem odpowiednich warunków do kilku ważnych aspektów bezpieczeństwa, nie otrzymywała dodatkowych środków. Jest to swego rodzaju słabość, ale nie odnosi się ona do wykorzystania środków w roku 2011. W sprawozdaniu takie aspekty nie były uwzględniane.

A więc jeszcze raz proszę o przyjęcie sprawozdań służb. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. W takim razie poproszę o opinię przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli.

P.o. dyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego NIK Marek Bieńkowski:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo!

Marek Bieńkowski. Dyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Najwyższej Izbie Kontroli.

Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie w 2011 roku budżetu państwa w części 56 – Centralne Biuro Antykorupcyjne. W ramach kontroli skontrolowaliśmy dysponenta głównego, czyli Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, który jednocześnie był dysponentem trzeciego stopnia. W kontrolowanym okresie Centralne Biuro Antykorupcyjne nie realizowało wydatków z budżetu środków europejskich. Pozytywnie oceniliśmy realizację wydatków przez Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego. Nasze badania wydatków wykazały, że były one legalne i zostały wykorzystane na realizację ustawowych zadań Centralnego Biura Antykorupcyjnego. Przeprowadziliśmy badania analityczne ksiąg rachunkowych. Nasze badania nie wykazały nieprawidłowości, jednak ocenę obniżono o jeden stopień ze względu na stwierdzony we wszystkich dowodach błąd, błąd systemowy polegający na braku wskazania miesiąca księgowania, co stanowiło naruszenie art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli roczne sprawozdania budżetowe przedstawiają prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, należności, wydatków oraz stan środków na rachunku bankowym, zgodnie z zasadami rachunkowości.

Stwierdziliśmy jednak przypadki niezgodnego z obowiązującymi przepisami ujmowania nieruchomości w ewidencjach środków trwałych. Uchybienia te miały charakter formalny. Centralne Biuro Antykorupcyjne nie prowadziło ewidencji nieruchomości, w tym kart środka trwałego w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych nieruchomości w powiązaniu z ewidencją geodezyjną tychże nieruchomości. Ponadto dwie nieruchomości zakwalifikowano do niewłaściwej grupy środków trwałych bez koniecznego rozbicia na grunt i budynek.

Na podstawie wyników kontroli stwierdziliśmy, że Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego prawidłowo realizował zadania w zakresie nadzoru i kontroli, określone w ustawie o finansach publicznych. Naszym zdaniem jednak wzmocnienia nadzoru przez Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego wymaga prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych. W wyniku kontroli Izby sformułowano trzy wnioski pokontrolne. Nie stwierdziliśmy przypadków popełnienia przestępstw lub wykroczeń, ani też naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

Również pozytywnie oceniliśmy wykonanie budżetu za 2011 rok w części 57 – Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Badanie dochodów oraz wydatków budżetu krajowego wykazało, że Agencja rzetelnie zaplanowała i zrealizowała dochody budżetowe, a wydatków dokonywano w sposób celowy i zgodny z obowiązującymi przepisami. Stwierdziliśmy, że dysponent główny prawidłowo sprawował nadzór nad wykonaniem budżetu. Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego zrealizowała dochody aż o 85,5% wyższe od planowanej kwoty, czyli wyższe o kwotę blisko 5000 tys. zł. Zasadniczą część dochodów stanowiły wpłaty z tytułu przeprowadzonych postępowań sprawdzających oraz wydawania świadectw bezpieczeństwa przemysłowego, a także usług szkoleniowych z zakresu ochrony informacji niejawnych. Wyższe od planowanego wykonanie docho-

dów miało związek ze zmianą ustawy, a w zasadzie z nową ustawą o ochronie informacji niejawnych. Zgodnie z przepisami zawartymi w nowej ustawie, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2011 roku, zmianie uległ podział kompetencji pomiędzy Agencją i Służbą Kontrwywiadu Wojskowego między innymi w zakresie prowadzenia postępowań bezpieczeństwa przemysłowego. W konsekwencji Agencja przejęła część postępowań wykonywanych wcześniej przez Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, a tym samym zwiększyła wpływy z tego tytułu. Ponadto w porównaniu do lat ubiegłych w znaczący sposób zwiększyła się liczba osób i podmiotów ubiegających się o uzyskanie poświadczenia bezpieczeństwa przemysłowego oraz o udział w szkoleniach umożliwiających pełnienie funkcji pełnomocnika do spraw ochrony informacji niejawnych.

Agencja zrealizowała wydatki w 100% w stosunku do planu po zmianach. Badania próby wydatków na zakup towarów i usług oraz badania wydatków majątkowych na łączną kwotę 4000 tys. zł wykazały, że Agencja zrealizowała je zgodnie z planem w sposób celowy i gospodarny. Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego nie realizowała wydatków z budżetu środków europejskich.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, wydaliśmy pozytywną opinię, jeżeli chodzi o rzetelność sprawozdań. Pozytywnie również oceniliśmy wiarygodność ksiąg rachunkowych. Pozytywnie też oceniliśmy przedstawione rozliczenie stanu środków i wydatków z funduszu operacyjnego Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. W stosunku do Szefa Agencji nie kierowaliśmy wniosków pokontrolnych.

Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, ostatnia z części, czyli część 59 – Agencja Wywiadu. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w tej części, czyli części 59 – Agencja Wywiadu. Odstąpiliśmy od formułowania wniosków pokontrolnych. Nie stwierdziliśmy przypadków popełnienia przestępstw lub wykroczeń. Stwierdziliśmy, że sprawozdawczość była prowadzona zgodnie z przepisami. Prowadzenie badanych przez nas ksiąg rachunkowych oceniliśmy jako pozytywne zarówno w odniesieniu do ksiąg rachunkowych w zakresie ewidencji dochodów i wydatków, jak i w odniesieniu do zgodności, czyli kompletności i poprawności formalnej dowodów księgowych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo, panie dyrektorze. Chciałbym powiedzieć, że w tej części posiedzenia uczestniczą przedstawiciele służb specjalnych dysponentów części budżetowych, o których mówimy, między innymi zastępca szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, pan Zdzisław Skorża.

Otwieram dyskusję nad sprawozdaniem. Pan dyrektor Długołęcki jeszcze słowo? A jeszcze Służba Kontrwywiadu Wojskowego i Służba Wywiadu Wojskowego. Dobrze, bardzo proszę. Jeszcze raz Najwyższa Izba Kontroli.

Zastępca dyrektora departamentu NIK Ryszard Nojszewski:

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa za 2011 rok przez Służbę Kontrwywiadu Wojskowego i Służbę Wywiadu Wojskowego. Obie służby funkcjonują w ramach części 29 – Obrona narodowa. Szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Szef Służby Wywiadu Wojskowego w 2011 roku prawidłowo zrealizowali plany finansowe. Obaj szefowie służb prawidłowo sprawowali nadzór nad wykonaniem budżetu. Prowadzone były okresowe oceny przebiegu wykonania zadań, realizacji dochodów i wydatków oraz wstępne dokonywanie ocen celowości zaciągania zobowiązań. Sprawozdania budżetowe sporządzano prawidłowo oraz w ustalonych terminach.

Najwyższa Izba Kontroli we wniosku pokontrolnym do Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego wniosła o podjęcie działań w celu wyegzekwowania zaległości z tytułu postępowań bezpieczeństwa przemysłowego oraz audytu akredytacji bezpieczeństwa. Natomiast w odniesieniu do Szefa Służby Wywiadu Wojskowego wniosek dotyczył podjęcia działań w celu uregulowania zasad rozliczania kosztów ponoszonych przez Służbę Wywiadu Wojskowego na rzecz innych dysponentów. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję nad opinią, nad sprawozdaniem. Bardzo proszę. Kto z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Pani poseł Skowrońska.

Posel Krystyna Skowrońska (PO):

Zadawałam pytanie związane między innymi z zamówieniami i sposobem zaliczkowania, ale nie w tym temacie teraz chciałabym zabrać głos. Uczestniczyłam w posiedzeniu Komisji Regulaminowej i Spraw Poselskich, ale nie informowałam, nie poinformowaliśmy wtedy państwa o tym. Pan dyrektor Długołęcki też uczestniczył w tym posiedzeniu i pamięta, iż jednym z elementów, jakie pojawiały się przy kancelariach, było zapytanie dotyczące zakupu samolotu dla VIP-ów między innymi wtedy, kiedy zwracano uwagę na sposób zamawiania czy czarterowania samolotów, na bezpieczeństwo osób, które korzystają z takim samolotów. Chciałabym zapytać, ponieważ temat ten pojawia się w mediach. Wiadomo, że w poprzednich latach Minister Obrony Narodowej przygotowywał się do takiego przedsięwzięcia. Myślę, że zrealizowalibyśmy postulat Komisji Regulaminowej i Spraw Poselskich, żeby mieć wiedzę na ten temat. Myślę, że zaciekawi to też wszystkich z państwa, czy i jak na dzień dzisiejszy realizowane są, trwają przygotowania do realizacji takiego przedsięwzięcia. Chodzi o elementy dotyczące bezpieczeństwa najwyższych osób w państwie oraz prawdopodobnie wizerunku, żeby prezydent trzydziestoosmimilionowego kraju nie leciał do Stanów Zjednoczonych samolotem i wysiadał z tego samolotu pierwszy lub ostatni. Czy trwają owe przygotowania, jak rozłożona jest realizacja takiego projektu?

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Czy są inne wypowiedzi ze strony członków Komisji? Nie widzę. W takim razie poproszę może najpierw pana ministra o udzielenie odpowiedzi na pytanie, które padło. Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MON Czesław Mroczek:

Pytanie ma dużą aktualność. Odpowiedź jest taka, że oczywiście nie sam minister obrony narodowej będzie podejmował decyzję o zakupie samolotu do przewozu najważniejszych osób w państwie. Jest to decyzja całego rządu. Oczywiście jeżeli byłaby decyzja rządu o tym, żeby kontynuować zadanie, które poprzednio w całości tzn. w zakresie przelotów i śmigłowcami, i samolotami wykonywały Siły Zbrojne RP, będziemy takie zadanie realizować. Będziemy też realizować zakup samolotu, ale na dzisiaj nie ma decyzji o tym, że Polska będzie posiadać flotę, jeżeli chodzi o samoloty do przewozu najważniejszych osób w państwie. Przewozy najważniejszych osób w państwie realizujemy, tzn. Siły Zbrojne RP realizują śmigłowcami na terenie kraju. Bardziej precyzyjnie, przewóz najważniejszych osób w państwie realizujemy przy pomocy przede wszystkim śmigłowców. W tym celu utrzymujemy 1. Bazę Lotnictwa Transportowego w Warszawie. Jeżeli będzie inna decyzja co do zakupu, jak powiedziałem, będziemy ją realizować.

Obecnie mamy podpisaną umowę. To znaczy de facto rząd, a my ją pośrednio realizujemy. Mamy podpisaną umowę na wynajem dwóch samolotów Embraer od LOT-u. Umowa obowiązuje do końca przyszłego roku. Aktualność, o której powiedziałem na samym początku, wynika z tego, że w tej chwili będziemy uruchamiać procedurę, rząd będzie uruchamiał procedurę jej ewentualnego przedłużenia, mówię, ewentualnego. Niezależnie od tego, czy będzie decyzja o zakupie nowego samolotu, umowa na wynajem zostanie przedłużona, dlatego że procedura pozyskania nowych samolotów z całą pewnością będzie trwała dłużej niż półtora roku, które pozostało w zakresie obowiązującej umowy. A więc przedłużymy umowę wynajmu samolotów. Oczywiście przewoźnik nie jest przesądzony. Natomiast decyzja o zakupie samolotu nie jest to decyzja leżąca w kompetencjach ministra obrony narodowej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Chciałabym zapytać, czy obecni na sali przedstawiciele służb specjalnych widzą potrzebę ustosunkowania się do wypowiedzi przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli. Nie ma takiego obowiązku. Nie widzę. Jest? Pan poseł Szmít chciałby coś dodać.

Posel Jerzy Szmít (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo!

Odnosnie do zakupu samolotów. Trochę rozmawiamy tu jak o jakimś fantomie, do którego nijak nie można podejść. Chciałbym dowiedzieć się, jaka kwota wchodzi w grę, że aż tyle czasu musimy zastanawiać się nad tą sprawą, debatować, pisać programy, rozpisywać to na długie, długie lata. Ile to kosztuje?

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę, panie ministrze. Ile to kosztuje?

Sekretarz stanu w MON Czesław Mroczek:

Po to, żeby odpowiedzieć, ile to kosztuje, trzeba wiedzieć, co ile kosztuje. Panie pośle, w tej chwili nie będę odnosił się do kwot. Proszę państwa, proszę o zrozumienie sytuacji. Najpierw musimy sobie odpowiedzieć, jaki samolot chcemy kupić. Pani poseł mówiła o tym, że pan prezydent nie powinien korzystać z lotu rejsowego do Stanów Zjednoczonych. Jest to jeden z pierwszych i zasadniczych dylematów, czy Polska powinna dysponować samolotem dalekiego zasięgu, kiedy takich podróży realizuje kilka w roku, dwie, jedną, no może kilka, więcej niż dwie. Odpowiedź ta musi powstać przy współpracy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Kancelarii Prezydenta RP, najważniejszych osób w państwie. Jaki to ma być samolot? Jak będziemy wiedzieli, jaki to ma być samolot, rozpoznamy rynek. Jeżeli zaczniemy od kwoty, a nie od potrzeb, to... To znaczy postawimy sprawę na nogach, a nie na głowie.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, jeżeli nie ma innych uwag i wypowiedzi, stwierdzam zakończenie omawiania sprawozdania z wykonania budżetu w częściach budżetowych objętych opinią Komisji do Spraw Służb Specjalnych.

Na tym wyczerpaliśmy porządek posiedzenia.

Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję wszystkim gościom. Dziękuję panom ministrom.

Przypominam, że kolejne posiedzenie mamy o godz. 15.00, a potem o godz. 18.00.